

Anonymiseret version

Oversættelse

C-200/21-1

Sag C-200/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

31. marts 2021

Forelæggende ret:

Tribunalul București (Rumænien)

Afgørelse af:

25. februar 2021

Appellanter:

TU

SU

Indstævnte:

BRD Groupe Société Générale SA

Next Capital Solutions Limited

Anmodning om præjudiciel afgørelse

[Udelades] Tribunalul București (appeldomstolen i Bukarest), Sjette Afdeling
[udelades]

[Udelades] afgørelse af 25. februar 2021

Appellanter: TU og SU [udelades]

Indstævnte: NEXT CAPITAL SOLUTIONS LIMITED, repræsenteret ved SC EOS KSI ROMANIA SRL med hjemsted i Bukarest [udelades], og BRD GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE S.A. med hjemsted i Bukarest [udelades]

I den sag, som sagsøgerne TU og SU har anlagt mod de sagsøgte Next Capital Solutions Limited, repræsenteret ved SC EOS KSI România SRL, og BRD Groupe Société Générale S.A. vedrørende en indsigelse mod tvangsfuldbyrdelse efter sagsøgernes appel af den civile retlige dom [udelades] af 3. juli 2020 afsagt af Judecătoria Sectorului 1 (retten i første instans, 1. distrikt), vedtog Tribunalul București (appeldomstolen i Bukarest) i dennes egenskab af appelinstans den 25. februar 2021 i offentligt retsmøde følgende

AFGØRELSE

Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

Er direktiv 93/13 til hinder for en national bestemmelse som den, der følger af kapitel VI, artikel 712 ff., i Codul de procedură civilă (den civile retsplejelov), som fastsætter en frist på 15 dage, inden for hvilken rekvisitus ved fremsættelse af en indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen kan påberåbe sig, at et kontraktvilkår i tvangsfuldbyrdelsesgrundlaget er urimeligt, mens et søgsmål med påstand om, at det fastslås, at der foreligger urimelige kontraktvilkår i tvangsfuldbyrdelsesgrundlaget, ikke er underlagt nogen frist, og der inden for rammerne af dette sidstnævnte søgsmål er fastsat en mulighed for, at rekvisitus kan anmode om udsættelse af tvangsfuldbyrdelsen i henhold til den civile retsplejelovs artikel 638, stk. 2?

Præmiss er:

I. Faktiske omstændigheder:

- 1 BRD Groupe Société Generale S.A. som långiver og TU som låntager indgik den 18. oktober 2007 en kreditaftale [udelades]. I juni 2009 indgik sagsøgte BRD S.A. en aftale om overdragelse af fordringen, hvorved selskabet overdrog fordringen i henhold til den kontrakt, der var blevet indgået med sagsøgeren, til IFN Next Capital Finance S.A. Efterfølgende i august 2009 overdrog IFN Next Capital Finance S.A. fordringen til indstævnte, Next Capital Solutions Limited.
- 2 Med henblik på at foretage tvangsfuldbyrdelse i henhold til det tvangsfuldbyrdelsesgrundlag, som kreditaftalen [udelades] udgjorde, rettede indstævnte Next Capital Solutions Limited gennem formueforvalteren S.C.EOS K.S.I. România S.R.L. den 23. februar 2015 henvendelse til Biroul executorului judecătoresc (fogeden) [udelades], som indledte en tvangsfuldbyrdelsesprocedure [udelades], i henhold til rapporten af 23. februar 2015. **[Org. s. 2]**
- 3 Den 24. februar 2015 udstedte fogeden et betalingspåbud med et dertil knyttet udlæg, hvorved han pålagde rekvisitus inden for en frist på en dag fra modtagelsen eller indgivelsen af påbuddet på dennes bopæl at efterkomme det fuldbyrdelsesgrundlag, der udgjordes af den kreditaftale [udelades], som var blevet indgået med BRD, ved at betale den nye kreditor følgende beløb: 39 176,36

rumænske lei (RON), som restskyld og 5 357,08 RON i form af omkostningerne til fuldbyrdelsen. Samme dag foretog fogeden ligeledes et udlæg til sikkerhed for de finansielle rådighedsbeløb i rumænske lei og i udenlandsk valuta, som rekvisitus, TU, nutidigt og fremtidigt var eller ville komme i besiddelse af på konti, der var oprettet hos flere banker, og oplyste samtidig rekvisitus om udlægget.

- 4 Fuldbyrdesforanstaltningerne (afgørelsen om indledning af tvangsfuldbyrdesproceduren af 24. februar 2015, betalingspåbuddet af 24. februar 2015, afgørelsen om fastsættelsen af fuldbyrdesomkostningerne, afgørelsen om tvangsfuldbyrdelsen, tvangsfuldbyrdesdokumentet, udlægsdekretet af 24. februar 2015 og afgørelsen om udlægget) blev meddelt indsigeren den 2. marts 2015.
- 5 Herefter foretog fogeden udlæg i 1/3 af rekvisitus' månedlige nettoindtægt, som den tredjemand, hos hvem der var foretaget udlæg, Total prest 2000 S.R.L., skyldte denne sidstnævnte, ved afgørelse om tredjemandsudlæg af 6. marts 2015 og foretog samtidigt en dertil knyttet forkyndelse, der blev tilstillet rekvisitus på dennes bopæl ved aflevering i postboks den 13. marts 2015.
- 6 Den 17. marts 2015 fik indsigeren hos fogeden registreret en anmodning, hvormed han erklærede at ville anfægte den restskyld, der var blevet beregnet af EOS K.S.I. România, og den 5. august 2015 anmodede indsigeren i sin egenskab af rekvisitus [udelades] om godkendelse af et betalingstilsagn for en periode på seks måneder for et månedligt beløb på 500 RON regnet fra september måned.
- 7 Den 6. december 2018 udstedte fogeden et betalingspåkrav med samtidig stiftelse af retspant, hvorved rekvisitus inden for en frist på 15 dage regnet fra modtagelsen eller indgivelsen på dennes bopæl, havde pligt til at efterkomme fuldbyrdesgrundlaget ved at betale kreditor følgende pengebeløb: 40 849,67 RON, som udgjorde restskylden, lånet med tillæg af renter indtil rekvisitus fulde tilbagebetaling og 5 437,08 RON, der udgjorde fuldbyrdesomkostningerne, idet der ellers ville blive indledt tvangsfuldbyrdelse i en del af den faste ejendom, som er beliggende i Bukarest, som tilhører rekvisitus [udelades].
- 8 Rekvisitus rejste indsigelse mod fuldbyrdelsen, hvorved han gjorde gældende, at den ret til at kræve tvangsfuldbyrdelse, der var blevet registreret ved Judecătoria Sectorului 1 (retten i første instans, 1. distrikt), som fastslået ved civilretlig dom nr. 2090/2019, og som blev endelig efter appeldommens stadfæstelse, var forældet. I denne sag blev det endeligt fastslået, at den pågældende indsigelse (hvorved det blev gjort gældende, at der forelå forældelse af retten til at kræve tvangsfuldbyrdelse) var blevet fremsat for sent.
- 9 Den 17. februar 2020 gjorde rekvisitus indsigelse mod fuldbyrdelsen, der blev registreret ved Judecătoria Sectorului 1 (retten i første instans, 1. distrikt) [udelades] med påstand om, at retten ved dom fastslog, at vilkåret om opkrævning af et gebyr for indledningen af proceduren og vilkåret om opkrævning af et

månedligt gebyr for forvaltning af kreditten var urimelige, og annullerede de fuldbyrdelsesforanstaltninger i tvangsfuldbyrdsesproceduren [udelades], der var blevet registreret ved [fogeden], efter at det var blevet fastslået, at de omtvistede vilkår var urimelige. Rekvisitus har i begrundelsen for kravet gjort gældende, at det er nødvendigt at tilbagebetale de ulovligt udbetalte beløb på grundlag af disse bestemmelser.

II. Parternes påstande og anbringender:

- 10 De indstævnte Next Capital Solutions LTD og BRD Groupe Société Generale S.A. gjorde gældende, at indsigelsen mod fuldbyrdelsen var for sent fremsat, idet de henviste til, at fristen for indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen i henhold til bestemmelserne i artikel 715, stk. 1 og 2, i den civile retsplejelov, begyndte at løbe allerede den 3. marts 2015, da de første fuldbyrdelsesforanstaltninger blev [org. s. 3] meddelt indsigeren. Desuden fik indsigeren kendskab til tvangsfuldbyrdelsen fra datoen for den første tilbageholdelse i overensstemmelse med modtagelsen [udelades] af 8. april 2015 og i overensstemmelse med anmodningen og betalingsforpligtelsen af 5. august 2015 – den dato, fra hvilken fristen for at fremsætte de indsigelser, der var angivet i stævningen, stadig løb. Henset til den dato, hvor de første fuldbyrdelsesforanstaltninger blev meddelt (den 2.3.2015), og ydermere til datoen for den første bekræftelse af modtagelse (8.4.2015) og tidspunktet for indgivelsen af indsigelsen mod fuldbyrdelsen (28.12.2018), mere end 3 år, efter at indsigeren havde fået kendskab hertil, blev indsigelsen mod fuldbyrdelsen følgelig fremsat for sent.
- 11 De indsigende parter gjorde gældende, at den foreliggende indsigelse var blevet fremsat i overensstemmelse med kendelsen afsagt af [Den Europæiske Unions Domstol] i november 2019 i sag C-75/19.

III. Retsforhandlingerne i hovedsagen.

- 12 Førsteinstansretten tog indsigelsen om for sen fremsættelse til følge og forkastede indsigelsen mod fuldbyrdelsen som for sent fremsat på grundlag af artikel 71[5], stk. 1, nr. 3, i den civile retsplejelov på baggrund af Domstolens kendelse af november 2019, idet denne ret fandt, at kendelsen giver forbrugeren mulighed for at påberåbe sig, at kontraktvilkårene er urimelige, men ikke for at anlægge et søgsmål i et ubegrænset tidsrum. Følgende blev i denne forbindelse fastslået:

»Domstolen har i denne sag intet nyt fastslået, idet det enstemmigt tiltrædes, at urimelige kontraktvilkår altid kan påberåbes af en forbruger i enhver procedure.

Desuden konstaterer [Domstolen] i denne sag alene, at forbrugeren ikke fortaber retten til at påberåbe sig urimelige kontraktvilkår i indsigelsen mod fuldbyrdelsen, selv om forbrugeren efter lov nr. 310/2018, der ændrede den civile retsplejelov, råder over et alternativt retsmiddel, nemlig retsmidlet i henhold til den generelle lovgivning, hvilket under alle omstændigheder ikke er anfægtet i national ret.

Hele [Domstolens] argumentation, der ligger til grund for nærværende dom, har anset det for nødvendigt, at der er mulighed for under fuldbyrdelsen at påberåbe sig i form af en indsigelse mod fuldbyrdelsen, at der foreligger urimelige vilkår, men ikke at indsigelser mod fuldbyrdelsen skal kunne anvendes som et middel til at kunne rejse indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen til enhver tid. «

- 13 Tribunalul București (appeldomstolen i Bukarest) skal nu træffe afgørelse i den appel, som appellanterne har iværksat til prøvelse af dommen afsagt i første instans, med påstand om forkastelse af, at indsigelsen er fremsat for sent, og at appellanterne gives medhold.

IV. Retsgrundlag

EU-retlige bestemmelser

- 14 Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29 [udelades] herefter »direktiv 93/13/EØF«).

National ret:

- 15 Legea nr. 193 din 6 noiembrie 2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori (lov nr. 193 af 6.11.2000 om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere (Monitorul Oficial al României, del I, nr. 560 af 10.11.2000)), som senest ændret i 2014 (herefter »lov nr. 193/2000«), fastsætter i artikel 1 og 6 et forbud for erhvervsdrivende mod at fastsætte urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler, og sådanne vilkår må ikke have virkning i forhold til forbrugerne. Lovens artikel 14 bestemmer, at forbrugere, som har lidt tab som følge af aftaler indgået i strid med bestemmelserne i lov nr. 193/2000, kan anlægge sag ved retlige organer i henhold til bestemmelserne i Codul civil (den civile lovbog) og Codul de procedură civilă (den civile retsplejelov) [**Org. s. 4**].
- 16 Artikel 712, stk. 1, i Legea nr. 134 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură civilă (lov nr. 134 af 1.7.2010 om den civile retspleje) (Monitorul Oficial al României, del I, nr. 247/2015), giver de berørte parter eller parter, som ved tvangsfuldbyrdelse har lidt skade, ret til at gøre indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen, mod afgørelser truffet af fogeden og mod enhver fuldbyrdelsesforanstaltning. Stk. 2 i nævnte artikel giver mulighed for ligeledes at gøre indsigelse med henblik på at få fastlagt tvangsfuldbyrdelsesgrundlagets betydning, omfang eller gennemførelse.
- 17 Artikel 713 i den civile retsplejelov angående betingelserne for, at indsigelsen mod fuldbyrdelse kan tages til følge, bestemmer i stk. 2, at såfremt tvangsfuldbyrdelsen indledes i henhold til et andet fuldbyrdelsesgrundlag end en retsafgørelse, kan rekviritus i forbindelse med en indsigelse mod fuldbyrdelse også støtte sig på faktiske eller retlige grunde angående grundlaget for den ret, der er støttet på fuldbyrdelsesgrundlaget, såfremt loven ikke med hensyn til

fuldbyrdsgrundlaget fastsætter et specifikt retsmiddel til annulation heraf. I henhold til denne artikels stk. 3 kan den samme part ikke på ny rejse indsigelse af grunde, der forelå på tidspunktet for den første indsigelse.

- 18 Denne lovs artikel 715, der vedrører frister, bestemmer i stk. 1, at en indsigelse mod fuldbyrdelsen kan fremsættes inden for en frist på 15 dage at regne fra den dag, hvor indsigeren fik kendskab til den fuldbyrdsforanstaltning, som vedkommende anfægter, og fristen regnes for den rekvisitus, som anfægter selve fuldbyrdelsen, fra den dato, hvor han modtager det grundlag, der indeholder klausulen om fuldbyrdelse eller påkravet eller på den dato, hvor rekvisitus fik kendskab til den første fuldbyrdsforanstaltning. Stk. 3 bestemmer, at indsigelsen vedrørende fastlæggelsen af betydningen, omfanget eller gennemførelsen af fuldbyrdsgrundlaget til enhver tid kan fremsættes, forudsat at der ikke er indtrådt forældelse af retten til at iværksætte tvangsfuldbyrdelse.
- 19 Lovens artikel 720 angående virkningerne af afgørelsen på indsigelsen bestemmer i stk. 1, at såfremt indsigelsen mod fuldbyrdelse tages til følge, skal den ret, som sagen er indbragt for, med udgangspunkt i fuldbyrdelsens genstand i givet fald ændre eller annullere den anfægtede fuldbyrdsforanstaltning, annullere selve fuldbyrdelsen eller bringe den til ophør, eller annullere eller fortolke fuldbyrdsgrundlaget.
- 20 Artikel 638, stk. 2, bestemmer, at der tillige kan anmodes om udsættelse af fuldbyrdelsen af tvangsfuldbyrdsdokumenter, herunder kreditaftaler, i forbindelse med et søgsmål med påstand om annulation af disse, og i dette tilfælde finder de samme processuelle bestemmelser anvendelse som de bestemmelser, der finder anvendelse på den begæring om udsættelse af fuldbyrdelsen, som er fremsat i forbindelse med indsigelsen mod fuldbyrdelsen, dvs. bestemmelserne i lovens artikel 719.

V. Præjudicielle spørgsmål

Retsgrundlaget for den præjudicielle forelæggelse:

- 21 Artikel 267 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde.

Begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse:

- 22 I den foreliggende sag opstår spørgsmålet om, hvordan direktivet skal fortolkes ud fra nødvendigheden af at sikre forbrugerens ret til på ethvert tidspunkt under tvangsfuldbyrdelsen at påberåbe sig kontraktvilkårs urimelige karakter i form af en indsigelse mod fuldbyrdelsen, selv om forbrugeren ligeledes kan anvende et almindeligt retsmiddel i denne henseende ved i hovedsagen at begære udsættelse af tvangsfuldbyrdelsen. Dette spørgsmål opstår for det første, eftersom den fuldbyrdende ret ligeledes kan træffe afgørelse om gyldigheden af fuldbyrdsforanstaltningerne ved samme dom, og idet det alene er denne ret, der kan træffe afgørelse om retsvirkningerne af tvangsfuldbyrdsdokumentets

ugyldighed for tvangsfuldbyrdsproceduren. For det andet fastslog Domstolen ved kendelse af 6. [Org. s. 5] november 2019, C-75/19, EU:C:2019:950, at direktiv 93/13 skal fortolkes således, at det er til hinder for en national retsregel, hvorefter en forbruger, som har indgået en låneaftale med et kreditinstitut, og over for hvem denne erhvervsdrivende har iværksat en tvangsfuldbyrdsprocedure, efter udløbet af en frist på 15 dage fra forkyndelsen af de første akter i den nævnte procedure er udelukket fra at påberåbe sig urimelige kontraktvilkår for at gøre indsigelse mod denne procedure, i et tilfælde, hvor anlæggelsen af et søgsmål med påstand om, at det fastslås, at der foreligger urimelige kontraktvilkår, imidlertid ikke er undergivet nogen frist og ikke giver mulighed for udsættelse af fuldbyrdelsen indtil tvistens afgørelse. Da situationen i den foreliggende sag svarer til situationen i sag C-75/19, men er anderledes på væsentlige punkter, som Domstolen har analyseret, skal direktivet ligeledes fortolkes i det tilfælde, hvor et søgsmål giver mulighed for udsættelse af tvangsfuldbyrdelsen.

- 23 I bekræftende fald påhviler det den nationale ret inden for rammerne af legalitetsprincippet at søge en fortolkning af de nationale regler om tvangsfuldbyrdelse, som gør det muligt for forbrugeren i den nationale retsorden at gøre indsigelse mod fuldbyrdelsen på grund af, at kontraktvilkårene er urimelige, selv efter udløbet af den frist på 15 dage, der er fastsat i den civile retsplejelovs artikel 715.
- 24 Hvis den nationale ret ikke har identificeret en sådan fortolkningsmåde, er det nødvendigt at besvare spørgsmålet om, hvorvidt Domstolens fortolkning, når Domstolen fastslår, at den effektive beskyttelse af de rettigheder, der følger af et direktiv (i det foreliggende tilfælde direktiv 93/13), ikke kan sikres gennem den nationale processuelle ordning, pålægger medlemsstaten at undlade at anvende en processuel regel som f.eks. artikel 715, der regulerer den frist, inden for hvilken indsigelsen mod fuldbyrdelsen kan fremsættes.